

Vachtweetjes: het varken

Van de redactie

Varkens, we zien ze graag knorrend en rollend in de modder, dat ziet er immers zo 'gezellig' uit. Maar een modderbad nemen (dat heet zoelen) doet een varken niet zomaar. In het rapport 'Zoelen van varkens en implicaties voor dierenwelzijn' geeft Marc Bracke (2010) een overzicht van de functies van het modderbad en criteria voor de optimale inrichting daarvan. Enkele zoelfuncties zijn het voorkomen van oververhitting, zonnebrand en het verwijderen van ectoparasieten. In een goed modderbad kunnen de dieren ook wroeten en schuren [1].

De vacht zonder modder ziet er van veraf kort en glad uit, maar van dichtbij zie je dat die bestaat uit dikke en stugge haren. Die haren zijn zeer geschikt om te gebruiken in verfkwasten, penselen, scheerkwasten en haarborstels. 'Zo lui als een varken', dit spreekwoord is er niet voor niets, varkens liggen een groot deel van de dag. Het haar van de rug is daarom langer en beter geschikt voor kwasten dan het haar waar op gelegen wordt. Varkenshaar is extreem sterk, conisch, bestaat uit schubben en heeft een gespleten punt (de bles). Dit maakt dat de verf goed door de kwast wordt opgenomen, geleidelijk wordt afgegeven en goed wordt verdeeld [2].

Varkenshaar in kwasten, maar varkensharen in brood? In 2014 ging een verhaal op sociale media rond dat in brood varkens- dan wel mensenhaar zit. Achtergrond van dit broodje aap verhaal is het aminozuur L-cysteïne dat kan worden toegevoegd aan meelverbetermiddelen. L-cysteïne kan worden gewonnen uit dierlijk (zoals varkenshaar en eendenveren) en plantaardig materiaal. De Keuringsdienst van Waarde schonk in de aflevering van februari 2014 aandacht aan 'mensenharen in brood'. De Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Bakkerijgrondstoffen (NEFABA) gaf in een reactie aan dat het gebruik van L-cysteïne uit mensenhaar in de EU verboden is en dat alle bij de NEFABA aangesloten bedrijven L-cysteïne van plantaardige herkomst gebruiken [3].

Varkenshaar wordt ook gebruikt in haarborstels. Daarom de vraag: zijn er ook borstels van varkenshaar om varkens te borstelen?

Bronnen

- 1 Bracke, MBM (2010). Zoelen van varkens en implicaties voor dierenwelzijn. Lelystad : Wageningen UR Livestock Research (Rapport / Wageningen UR Livestock Research 381) – 55
- 2 <https://vandamskwasten.nl/productie>, geraadpleegd op 10 november 2019
- 3 <https://www.bakkerswereld.nl/nieuws/nieuws/2014/02/nederlandse-fabrikanten-gebruiken-plantaardige-l-cysteine-1012333>, geraadpleegd op 10 november 2019